

LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

OKTOOBER 2026 | NR 8 (94) | WWW.LAANEHARJU.EE | f LAANEHARJUVALD

Tunnustused on selleks
aastaks jagatud, loe lk 4–5

Romukampaania,
loe lk 8–9

Varjumisostkusest,
loe lk 13

Lääne-Harju vald osaleb tõelises suuršõus „Laululahing“ 2026

Alates 4. oktoobrist stardib TV3 kanalis Eestimaad ühendav suursaad „Laululahing“ 2026, kus otsesaates astuvad lavale kaheksa armastatud staari koos 16-liikmelise kooriga Eesti eri paigust. Lääne-Harju valda esindavad saates särav ja energiline Synne Valtri ning Padise segakoor.

„Laululahing“ 2026 põhineb rahvusvaheliselt tuntud formaadil „Clash of the Choirs“, mis ühendab tuntud artistid kohalike kooridega. Lääne-Harju jaoks on saates osalemine võimalus tuua teleekraanile lisaks muusikale ka meie valla kogukonnatunne, aktiivsed inimesed ja koostegemise rõõm.

18. septembril avalikustati Lääne-Harju võistkonna staar – Synne Valtri, kes elab ka ise Lääne-Harju vallas. Alati särav ja energiline Synne on Eesti publikule hästi tuttav ning tema laule oskavad kaasa laulda paljud.

Tema kõrval astub võistlustulle Padise segakoor, rõõmsameelne ja kokkuhoidev kogukonnakoor, kelle tegemistesse mahub tavapärase koorilaulu kõrval hulgaliselt põnevaid ettevõtmisi ja erilisi projekte. Aastate jooksul on koor teinud koostööd mitmete armastatud Eesti artistidega, nende seas Mikk Saar, Kalle Sepp ja Alen Veziko. Koorilauljate seas leidub ka andekaid pillimängijaid ning valla publiku ees on korduvalt üles astunud oma rahvabändi saatel.

Padise segakoori dirigent on Marge Matson. Kooris laulavad erineva vanuse, tausta ja kogemusega inimesed, kes moodustavad laval ühtse meeskonna. „Laululahinguks“ kaasatakse lauljaid ka valla teistest piirkondadest ja kooridest, muutes ettevõtmine veelgi enam kogu Lääne-Harju ühiseks projektiks.

Jätkub lk 3

Liina Randpere, Marge Matson ja Synne Valtri „Laululahing“ 2026 saates

FOTO: KATRE SAAR

JUHTKIRI

Lahingusse, kogu täiega!

MARGE, SYNNE ja LIINA
Laululahingus osalejad

Sügisshooajal jõuab TV3 ekraanile uus saade „Laululahing“, kus võtavad omavahel mõõtu Eesti erinevad koorid. Ja olgem ausad – info, et selles lahingus astub üles ka Padise segakoor, ei tohiks üllatada ühtegi Lääne-Harju valla inimest.

Padise segakoor on suurepärane näide sellest, kuidas väikese koha inimesed võivad teha väga suuri asju. Koori kontserdid on olnud väljamüüdud, huvilisi on jagunud sedavõrd palju, et on tulnud anda lisakontserte ning publiku tagasiside on vaimustusest ülevoolav. Tugev aplaus ei sünni pelgalt sellest, et saalis istuvad lauljate sõbrad ja pereliikmed. See sünnib siis, kui laval toimuv päriselt puudutab, paneb kaasa elama ja tekitab soovi seda head emotsiooni esinejatele tagasi anda.

Nüüd on Padise segakooril võimalus tuua kogu see energia Eesti televaatajateni.

Meie kahurvägi on tugev. Koori eesotsas seisab **Marge Matson**, kelle ettevõtlikkus, särav isiksus ja pühendumus on aidanud Padise segakooril jõuda tasemele, mida võib julgelt nimetada kvaliteetseks meelelahutuseks. Kuid ükski koor ei sünni ainult juhust. Padise segakoor on selle inimesed – iga laulja, iga hää ja iga panustatud tund. Just nende ühine töö, tahe ja rõõm laulmisest on see, mis koori päriselt säravaks ning tugevaks teeb.

„Laululahingu“ formaat toob koori kõrvale ka piirkonna solisti. Meie vallas on selleks **Synne Valtri** – armastatud artist, kelles on ühendatud võimas vokaal, aastatepikkune kogemus ja anne publikut endaga kaasa haarata. Synne tõestas saates „Tähtede täht“, et võib laulda kõike – popist roki ja suisa ooperini ning selle tõestuseks oli koht saate finaalis.

Meie tiimiga on liitunud ka tohutu tele-, ürituste- ja treeningkogemusega **Liina Randpere**, kes aitab koori lavastuse ja koreograafiaga. Ehk teisisõnu – me ei lähe saatesse lihtsalt laulma. Me läheme andma endast kõik.

Meie pühendame oma aja, energia ja hinge eesmärgiga pakkuda Eesti rahvale parimat võimalikku meelelahutust ja näidata, mida suudavad Lääne-Harju inimesed.

Teilt aga ootame tulihingelist kaasaelamist. Vaadake „Laululahingut“, elage Padise segakoorile kaasa ja kui meie etteaste teile meeldib, siis loomulikult hääletage meie poolt!

Hoiaime meie valla koori – Padise segakoori lõpuni mängus!

Sest üks on kindel – **meie ei lähe mütsiga lõõma.**

Meie läheme lahingusse, kogu täiega! •

Julgus unistada suurelt: kes juhib ühte PÖFFi ala

Mari Liis Keevallik on Lääne-Harju valla endine noor, kes on tänaseks jõudnud muljetavaldava karjäärini – ta on Pimedate Ööde Filmifestivali alafestivali PÖFF Shorts juht. Rääkisime Mari Liisiga tema teekonnast, unistustest ja julgusest mugavustsoonist välja astuda.

Mari Liis, kui rändame mõttes tagasi siiasamasse Lääne-Harju valda – siis millised mälestused sind selles ajast siiani saadavad?

Olen käinud nii Laulasmaa lasteaias kui ka esimesed aastad Laulasmaa koolis. Eredalt on meelde jäänud kehalise kasvatuse tunnid kohalikes männimetsades ja mere ääres. Kui räägin täna sõpradega, kes on kasvanud üles Tallinnas või Tartus, tundub neile meie tollane keskkond täiesti eriskummaline ja lummap. Loomulikult on mul siiani südames Kloogaranna rand ja kodused metsad, kuhu on alati nii hea tagasi tulla. Just looduses viibimine on minu jaoks hea viis aeg maha võtta ja lihtsalt olla.

Filmimaailm tundub paljudele inimestele kättesaamatu. Kus ja millal sündis sinus see esimene säde – hetk, mil

said aru, et filmid on midagi enam kui lihtsalt meelelahutus?

Fotograafiaga katsetasin tegelikult juba algklassides – sain isalt tema vana kaamera ja klõpsutasin suvel sellega pilte. Kuid tõeline klikk käis umbes 2015. aastal kinos istudes. Film sai läbi, vaatasin tiitreid ja äkki tabasin end mõttelt: karjäär filminduses on ju ka täitsa valik, mida kaaluda! See oli murranguline hetk: mõistsin, et filmimaailm pole kättesaamatu illusioon, vaid sihtkoht, kuhu võin kunagi jõuda. Gümnaasiumi jooksul käisin tudengivarjüks ka erinevatel filmitudengitel ja tekkis kindel soov minna just filmi õppima.

Pärast gümnaasiumi tegid midagi, mis hirmutaks paljusid – pakkisid asjad ja suundusidki Inglismaale Arts University Bourne-mouth'i filmikunsti õppima. Kuidas see otsus sündis ja mida see kogemus sulle õpetas?

Suurbritanniasse minek oli paljuski mitmete asjade kokku langemise tulemus – BFMi filmikunstis sel suvel kui gümnaasiumi lõpetasin, vastuvõttu ei toimunud, vaheaastat ei soovinud ma võtta, Suurbritanniasse õppima minejad said veel õppelaenu, mis muutis välismaal õppimi-

Augustikuus sündis vallas seitse last – neli poissi ja kolm tüdrukut

Suri 12 inimest

Valda **saabus elama 74 uut elanikku ja mujale kolis 77 inimest.**

Kloogaranna küla elanike arv **suurenas 10 võrra ja Laulasmaa** elanike arv **suurenas viie uue elaniku võrra.**

Vasalemmas vähenes elanike arv **kuue ning Keila-Joal viie elaniku võrra.**

1.09.2026 seisuga on valla elanike arv 13 820 inimest.

lugu noorest naisest, festivalidest

PÖFFi taga toimetab suur tiim ning palju vabatahtlikke

FOTO: ERAKOGU

se tunduvalt kergemaks ning lisaks oli Arts University Bournemouth'is filmikunsti eriala 90% praktiline, mis mind väga köitis. Kuna välismaale õppima mineku protsess algas minu jaoks juba eelneval sügisel siis oli aega harjuda selle mõttega ning kui juba see plaani sai võetud ei tundunud perest ja sõpradest kaugele kolimine enam nii hirmus ja raske.

Õpingutest välismaal kasvavas välja üks mu elu suuremaid kogemusi: sa ei saa areneda, kui oled mugavustsoonis, pead enast sealt välja lükkama. Inglismaal elatud kolm aastat – kuhu mahtusid suuresti ka koroonaja katsumused – õpetasid mind iseennast analüüsima, meeskonnatööd tegema ja ennekõike seda, et ma saan hakkama igas olukorras. Kui oled 20ndates ja tuled sellisest katsumusest võitjana välja, saad aru, et mitte miski pole võimatu.

Eestisse tagasi jõudes ei oodanud sind kohe unistuste töökoht, vaid teekond, mis nõudis sihikindlust ja erinevate rollide proovimist. Kuidas sa jõudsid lõpuks PÖFF (Pimedate Ööde Filmifestival) Shortsini?

Pärast Inglismaalt naasmist töötasin mõnda aega produktiooni assistendina, tegin kaasa erinevates tudengifilmi projektides ja lisaks olin vahepeal ka sellises tudengiprojekti nagu Solaride.

PÖFF Shortsiga ristusid mu teed mõned aastad tagasi küll juhuslikult, aga samas väga õigel hetkel – mina olin otsimas uut tööalast väljakutset ning PÖFF Shortsile otsiti uut juhti. Ja siin ma nüüd olen, selleaastane festival on minu jaoks juba kolmas!

Paljude jaoks on PÖFF suur ja tundmatu mõiste. Ava palun meie lugejale, mis peitub PÖFF Shortsi taga ja miks peaks igaüks meist PÖFFi kinosaali astuma?

PÖFF on Põhja- ja Ida-Euroopa suurimaid filmifestivale – 2014. aastast üks maailma 17st A-kategooria filmifestivalist, mida on tunnustanud mainekas Rahvusvaheline Filmiproduktentide Liitude Föderatsioon. Samasse kategooriasse kuuluvad ka Veneetsia, Cannes'i ja Berliini filmifestival.

PÖFF Shorts on PÖFFi alafestival, mis, nagu nimigi ütleb, keskendub lühiformaadile. Shortsi kavast leiab kuni 45minutilisi lühifilme ja animatsioone igale maitsele. Igal aastal on Shortsi kavas pea 300 filmi ja animatsiooni, nii et kavast leiab midagi igale maitsele. Lisaks võistlusprogrammidele on meil animatsioonid lastele, lühidokid, luule- ja tantsufilmid ning muidugi ei puudu valikust ka armastus- ja komöödiafilmid. Lühifilmide võlu seisnebki selles, et kui täispika filmi puhul võib juhtuda, et valitud film

sind ei kõneta või on ehk isegi liiga pikk, siis PÖFF Shortsi seanssidel on meil viis kuni seitse (kohati rohkemgi) lühifilmi ühel seansil korraga. See tähendab, et ühe kinokülastusega saad näha väga erinevaid linatöoseid.

Kui saaksid anda üheainsa soovitusse noorele, kes istub praegu koolipingis, unistab suurelt, aga ehk kõhkleb – mida sa talle ütleksid?

Ütleksin kindlasti, et proovige kõike, mis teid paelub ja ärge kartke vigu teha. Suurelt unistamine ja mugavustsoonist välja astumine avavad uksi, millest te täna isegi unistada ei oska. Kõik on võimalik, kui julgete peale hakata! Ja isegi kui esimene valik ei ole ikkagi see õige, siis on väga okei uuesti proovida ja katsetada.

Sellel aastal oma 30. sünnipäeva tähistav PÖFF toimub **6.–22. novembrini ning PÖFF Shorts toob lühifilmid ja animatsioonid vaatajateni 10.–18. novembrini**. Kuna kokku on PÖFFi ja alafestivalide kavas pea 300 täispikka ja 300 lühifilmi siis leiab valikust igaüks midagi meelepärast.

Kui aga valik tundub liiga kirju, siis PÖFFi kodulehel on abiks ka Susi AI, kes aitab filmisoovitustega. Kogu kava ja piletid on saadaval alates 30. oktoobrist PÖFFi kodulehel – kasuta võimalust ja sukeldu filmimaailma! •

algus lk 1

Selle sügise tegemistes moodustavad tugeva naiskonna Synne Valtri, Marge Matson ja Liina Randpere, kelle juhtimisel ja eestvedamisel jõuab Lääne-Harju võistkond teleekraanile. Nende ning kogu meeskonna ettevalmistustele saab kaasa elada ka Facebooki fännilehel „Lääne-Harju laululahingus 2026“, kuhu koondatakse Synne Valtri, Padise segakoori ja Liina Randpere tegemised, ettevalmistused, telgitagused ja muud põnevaid.

„Võistlusele minnakse vastu hea tuju, julguse, siiruse ja tugeva meeskonnavaimuga. Kui sellele lisada palju muusikat, paras annus huumorit, julged ideed ja ehe Lääne-Harju võnge, on pool võitu juba käes. Peamine eesmärk on aga tuua lavale rõõm, mis ühendab inimesi ja jääb meelde,“ ütles vallavanem Jaanus Saat.

Saates ei esinda Padise segakoor ja Synne Valtri ainult iseennast, vaid laiemalt kogu Lääne-Harju kogukonda. Suure ettevõtmise taga seisavad inimesed ja ettevõtted, kes on valmis heale ideele öla alla panema. „Laululahingus“ osalemist on toetanud Jüri Käo, Eiki Rump, Jaanus Lillemets, KB Auto – Karl Biltse, Sami AS – Gert Jugala ning AS Lemeks Sadamad Paldiski. Paldiskis tegutsev OÜ Teine Võimalus toetab meeskonda lavarõivastega.

Meil on põhjust rõõmutsada, et Lääne-Harjus leidub inimesi, kes julgevad võtta vastu uusi väljakutseid ning teha seda üheskoos. „Laululahing“ annab võimaluse näidata kogu Eestile, kui palju muusikat, energiat ja koostegemise tahet meie kogukonnas leidub.

Alates 4. oktoobrist tasub igal pühapäeval TV3 ekraanile kaasa elada. Synne Valtri ja Padise segakoor on valmis – nüüd jääb üle vaid laululahingule hoog sisse anda! •

Lääne-Harju hariduspäeval tunnustati valla haridus- ja noorsootöö tegijaid

Augustikuu lõpus toimus Padisel traditsiooniline hariduspäev, et üheskoos valmistuda algavaks õppeaastaks, vaadata tagasi möödunudle ning tunnustada inimesi, kelle töö ja pühendumus on meie laste ja noorte arengusse andnud erilise panuse.

Hariduspäevast on saanud oluline kohtumiskoht enne uue kooliaasta algust, kus märgata ja tunnustada. Meie haridusasutustes ja noorsootöös tegeleb palju inimesi, kes annavad iga päev oma teadmised, aja ja energia selleks, et Lääne-Harju valla lapsed ja noored saaksid kasvatada turvalises, toetavas ja arengut soosivas keskkonnas.

Just nende inimeste märkamiseks annab Lääne-Harju vald välja haridusauhinda „Bengt“.

„Bengt“ on tunnustus inimestele ja tegudele – neile, kes märkavad õppijat, loovad uusi võimalusi, innustavad, toetavad ja annavad oma tööga eeskuju teistele.

2026. aasta Lääne-Harju valla haridustunnustused pälvivad:

- Aasta lasteaiaõpetaja – Külli Kivilo, Lustipesa lasteaia õpetaja;
- Aasta klassiõpetajad – Anu Martin, Lodi järve kooli klassiõpetaja, ja Pille Heinleht, Risti kooli klassiõpetaja;
- Aasta põhikooli aineõpetaja – Mardo Hoovi, Laulasmaa kooli ja Lodi järve kooli tehnoloogiaõpetaja;
- Aasta tugispetsialist – Kristi Amberman, Padise lasteaia tugiteenuste koordineerija;
- Aasta huvialaõpetaja – Tatjana Linde-

Lodi järve kooli tragi meeskond hariduspäeval

FOTO: MONIKA DE OLIVEIRA

berg, Lääne-Harju muusika- ja kunside kooli laulu- ja pilliõpetaja;

- Aasta õppeasutuse juht – Nele Lavrikov, Lodi järve kooli direktor;
- Aasta haridustegu – Laulasmaa kool ja Kadi Mäekuusk;
- Aastatepikkuse pühendumuse eriauhind – lapsevanemate tänu lasteaia kuldsele südamele – Sirlu Suits, Padise lasteaia abiõpetaja.

Aasta noorsootöötajate tunnustuse pälvivad:

- Evelina Maksimenkova, Rummu noortetoa juht;
- Marika Laanes, Padise põhikooli huvijuht;

- Karolin Leppik, noorsootöö võrgustiku eestvedaja.

Palju õnne kõigile tänavustele tunnustuse saajatele!

Tunnustamine ei tähenda üksnes tehtud töö eest aitäh ütlemist. See tuleb meile meelde, milliseid väärtusi me oma hariduses oluliseks peame ja millist mõju võib üks pühendunud inimene lapse või noore elus avaldada. Täname kõiki Lääne-Harju valla õpetajaid, haridusjuhte, tugispetsialiste, abiõpetajaid, huvihariduse ja noorsootöö tegijaid ning kõiki teisi, kes meie laste ja noorte heaks iga päev panustavad! •

TOIMETUS

Vabariigi taasiseseisvumispäeval jagati tunnustusi

Eesti vabadus ei ole midagi iseenesestmõistetavat. Ikka ja jälle on hea endale meelde tuletada, kui hea on elada vabas riigis – ise otsustada, ise oma valikuid teha ja ise oma tulevikku kujundada.

See on ka hea hetk mil võtta korra aeg maha, nautida ilusaid hetki ning märgata teisi enda ümber.

Just märkamisest rääkides läheme kor-

raks tagasi 19. augustisse, mil toimus traditsiooniline Lääne-Harju valla taasiseseisvumispäeva pidulik vastuvõtt. Vastuvõtul kõlas kaunis muusika ning tähelepanu keskmes olid erilised inimesed, need inimesed, kelle tegemisi ja panust on sel aastal märganud.

Nii vallavanem Jaanus Saadi kui ka vallavolikogu esimehe Kadri Kurmi kõnedest jäi kõlama üks oluline mõte – meie inimesed ongi meie kogukonna ja ühiskonna toi-

mimise alus. Paljud head mõtted ja olulised ettevõtmised ei saaks teoks, kui poleks inimesi, kes võtavad vastutuse, loovad kaasa, aitavad ja teevad ära. Sageli vaikselt ja suurema tähelepanuta. Seepärast on oluline neid inimesi märgata ja nende panust tunnustada.

Vastuvõtul tänati ja tunnustati Lääne-Harju valla inimesi, ühendusi ja ettevõtjaid, kes on oma tegevuse ja pühendumusega meie valla ellu erilist panustanud.

Lääne-Harju valla aukodanik:

- Jüri Kão

Lääne-Harju valla teenetemärgid:

- Maris Ehrbach
- Nele Lavrikov

Lääne-Harju valla teeneteplaadid:

- EKOY Elektroonika OÜ
- MTÜ Paldiski Raamatusõprade ja Huvi-klubi
- Vasalemma Rahvuste Selts
- KB Auto Eesti OÜ

Aasta tegijad:

- MTÜ Lääne-Harju Lasterikkad
- Liina Randpere
- Jürgen Lepp

Aasta tegu:

- Padise kelmäe valgustatud kompleks, mis valmis kogukonna ja piirkonna ettevõtjate koostöös ning mille eestvedajad on Jürgen Lepp ja Madis Vaikmaa

Lääne-Harju valla teenistustmärgid silmapaistva töö eest omaavalitsuse teenistuses:

- Taive Kikas
- Ulvi Pillart

Vallavanem Jaanus Saat, Madis Vaikmaa, Jürgen Lepp ning volikogu esimees Kadri Kurm

FOTO: RAUL MEE

- Kersti Tok
- Ülle Krabo
- Mai Lillemets
- Katrin Glaase

Preemiaga tunnustati ka meie kahte silmapaistvat noorsportlast:

- Kelly Nevolihiin – kahekordne Eesti meister nii 800 kui ka 1500 meetri jooksus.
- Mauri Villmann – kolmandat korda kettagolfis Eesti meistriks tulnud sportlane.

Suur aitäh ja palju õnne kõikidele tunnustuse saajatele! Teie panus, pühendumus ja tegemised kujundavad Lääne-Harju valda ning annavad põhjust uhkust tunda. Märgakem inimesi enda ümber, hoidkem üksteist ja hoidkem oma vabadust.

Tulevaks aastaks saab tunnustuste saajaid esitada kuni 1. jaanuari 2027. •

TOIMETUS

Tõuks ei ole pelgalt äge sõiduriist, vaid sellega kaasnevad vastutus ja ohud

Uue kooliaasta alguses liigub tänavatel taas rohkem lapsi ja noori, sealhulgas elektritõukeratastega. Viimase aja tõsised tõukerattaõnnetused tuletavad valusalt meelde, et ka lühike ja tuttav koolitee võib lõppeda raskete tagajärgedega ning nii politsei, lapsevanemate, koolide kui ka kogukonna ülesanne on tagada laste turvaline kooli- ja kodutee.

Eriti just täiskasvanud liiklejate roll on olla liikluses nüüdsest veelgi tähelepanelikum, arvestavam ja rahulik. Kuid lisaks sellele palume võtta eraldi aega, et rääkida lapsega elektritõukeratta ohutust kasutamisest. Üksnes reeglite teadmisest ei piisa – oluline on veenduda, et laps oskab liikluses ohte märgata, valida sobivat sõidukiirust ning arvestada jalakäijate ja teiste liiklejatega.

Politsei on esimesel koolinädalal koolide ümbruses ja laste peamistel liikumisteedel taas väljas tavapärasest suuremate jõudude ja vabatahtlikega. Lisaks teeme me järgmis-

te nädalate jooksul ka rohkelt kergliikuritele keskenduvaide reide koolide juures. Kuid laste ja noorte liiklusohutus algab kodust ning vastutus lapse turvalise liiklemise eest lasub eelkõige vanematel. Ainult järelevalvega pole võimalik ohtlike elektritõukerataste probleemi lahendada.

On viimane aeg teadvustada, et lapsele võimsa elektrilise kergliikuri soetamisega võidakse ta panna olukorda, kus ta kasutab sisuliselt mootorsõidukit, mille ohutuks juhtimiseks puuduvad vajalikud oskused, mõnel juhul ka seaduslik õigus, ning pahatihti ka nõuetekohane kaitsevarustus.

Lisaks liiklusohutuse riskidele võivad tagajärjed olla ka rahaliselt kulukad. Kui alaealine põhjustab õnnetuse liiga võimsa või nõuetele mittevastava elektrilise liikuriga, võivad kindlustusandja tagasinõuded ulatuda kümnetesse tuhandetesse eurodesse. Samuti reageerib politsei üha rangemalt juhtumitele, kus lapsevanem on lubanud juhtimisõigusega alaealisel juhtida sõidukit, milleks tal seaduslikku õigust ei ole.

Kauplustes ja veebipoodides müüakse ka elektritõukerataid, mille võimsus või

valmistajakiirus ületab kergliikurile lubatud piire. Sellise sõiduki müügil olemine ei tähenda, et sellega võib avalikus liikluses sõita. Palume lapsevanemal kontrollida, millise sõidukiga laps tegelikult liikleb, milline on selle valmistajakiirus ja kas kiirusepiiraja on olemas ning töökorras. Samuti tasub veenduda, et piirajat ei oleks seadistuste või äpi kaudu eemaldatud ega sõidukit muul viisil kiiremaks muudetud. Vajaduse korral tuleb lasta paigaldada või seadistada sobiv kiirusepiiraja.

Nii koolidel kui ka kogukonnal on väga oluline roll täita, kuid eelkõige lapsevanematel. Noortega tuleb rääkida liiklusohutusest, vastutustundlikust käitumisest ning aidata kujundada hoiakuid ja enesehinnangut, mis annab julguse öelda ei ka nendes olukordades, kus eakaaslased kutsuvad üles tegema ohtlikke või seadusevastaseid valikuid. Sotsiaalmeedia trendidega kaasa minemine ei ole alati hea mõte!

Sama oluline on märkamine ja sekkumine täiskasvanute poolt. Kui täiskasvanu näeb last kasutamas nõuetele mittevastavat

Jätkub lk 7

Lääne-Harju valla päev tõi Kloogaranda üle 4000 külalise

29. augustil kogunes rahvas taas Kloogaranda Lääne-Harju valla päevale, mis pakkus terve päeva ja öhtu jooksul liikumisrõõmu, rohkelt muusikat, häid maitseid ja head seltskonda. Kokku käis päeva ja öhtu jooksul kohapeal üle 4000 külastaja.

Keskpäeval avas tegevuse põnev sportlik ja kultuuriline programm. Lääne-Harju spordikeskus oli sel aastal väga suurelt ja põhjalikult päeva sisustamise ette võtnud. Suurel laval astusid üles mitmed huviringid, kes meie vallas tegelevad: Trallipallid koos päris väikestega, Kerli Pruudeli eakate treening, Lääne-Harju muusika- ja kunstide kooli õpilased, Fresh Apples Crew breiktantsuga, PartnerAkro akrobaadid, JJ-Street Tantsukool ning Kaisa Edenbergi zumbatreening. Rannas ja murul toimus esmakordselt Lääne-Harju seitsmevõistlus (jalgpalli täpsuslöögid, korvpalli vabavisked, surfilauaga sõitmine, mälumäng, takistusjooks, *cornhole* ja kettagolf), rannatennise lahtised meistrivõistlused ning *cornhole*'i turniir.

Kalatelgis selgus Loode-Eesti parima kalaroa 2026 võitja. Esikoha pälvis Marko Opmann koorese räimesupiga, teise koha Raina Jüris (M.V.Wool) lesta süldiga mee-sinepivõiga leival ning kolmanda koha Tarmo Sillaots, kes valmistas oma roa täies mahus kohapeal ja pälvis selle eest žürii erilise tunnustuse. Samas telgis said noored Marko Opmanni juhendamisel ise valmistada suitsukala või-leiba, Vietnami rulle krõbeda krevetiga ja paneeritud meriahvnega kalataco't, mida ka pealtvaatajad said proovida. MTÜ Klooga toiduringlus Siiri Kaldma eestvedamisel valmistas päästetud toidust rohkelt kalaampse, mida iga soovija kohapeal ka mekkida sai.

Lasteala pakkus rõõmu seiklusprogrammi „Mererõõvel“, tasuta karusselli, batoonide ja zorbi pallidega. Esmakordselt oli päevavalgel ka Loode-Eesti seiklus- ja tegelusvihik, kus lapsed said lähemalt tutvust teha rannarahva tegemistega, mereeluga ja erinevate kaladega, vihikus saab laps ise värvida, nuputada ja avastada.

Öhtu kuulus pika laua piknikule, kus sättis end laua taha ligi 350 külalist – kohale tuldi üle Eesti ja kaugemaltki, lausa Ameerikast. Ette sai tellida 11 kohaliku tootja toodanguga piknikukarbi, mille sättis ühtseks tervikuks Padise Kastell. Loomulikult võis tulla ka oma piknikukorviga või soetada maitsevaid palasid hoopis kohapeal toidutänavalt.

Parima kalatoidu valimine

FOTOD: AGE VIIMSALU

Valla päev tõi kokku palju külalisi

Öhtu muusikaline pool algas juba kell 20, kui kaunite helidega täitis platsi Merili Johansonini kvartett. Kell 21 süütas vallavanem Jaanus rannaliival muinastule koos regilauljatega Triini Öunamaa eestlaulimisel ning öhtu krooniks sai kindlasti Karl-Erik Taukari kontsert. Öhtut oli nautima tulnud

pea 4000 külastajat.

Suur tänu kõigile korraldajatele, esinejatele, toidutootjatele, vabatahtlikele ja muudugi igähele, kes kohale tuli — kohtumiseni järgmisel aastal! •

AGE VIIMSALU

algus lk 5

sõidukit või liiklemas ilma vajaliku turvaravastusega, tasub sellele rahulikult ja heatahtlikult tähelepanu juhtida. Sest kõige olulisem on, et lapsed jõuaksid turvaliselt kooli ja koju ning et laste ja noorte tegevus ei seaks ohtu teisi liiklejaid ega vara.

Lapsed on alati lapsed olnud – piire kominud ja uusi asju proovinud. Politsei eesmärk ei ole noori hukka mõista, vaid aidata neil mõista, et liiklus ei ole koht, kus oma julguse või osavuse piire proovile panna. Piiride kompamine ja ka seltskonda kuulumine on laste arengu loomulik osa. Laste jaoks on eakaaslaste arvamus väga oluline ning soov gruppide kuuluda võib vahel kaaluda üles ka ohutuse ning selle käigus ei tehta alati kõige mõistlikumaid otsuseid. Sõprade ees võidakse võtta riske, mida üksi ei võetaks – sõita liiga kiiresti, vedada kaaslast, teha trikke või eemaldada kiirusepiiraja. Seetõttu tasub lapsega arutada ka seda, kuidas kaaslaste survele vastu seista ja miks ei näita ohtlike valikute tegemine julgust ega head sõiduuskust. Enamik kasvab sellisest käitumisest välja, enamik vahejuhtumeid lõpeb õnnelikult ja sellest saab oluline õppetund.

Palun tuletage lapsele meelde:

- elektritõukerattaga sõidetakse üksi –

- kaasreisija muudab sõiduki ebastabiilseks ja pikendab pidurdusteed, nähtavusele ja liiklustihedusele,
- kiirus tuleb valida vastavalt teedoludele, nähtavusele ja liiklustihedusele,
- sõidu ajal ei kasutata telefoni ega muid tähelepanu hajutavaid seadmeid,
- jalakäijate läheduses tuleb kiirust oluliselt vähendada ning jätta neile piisavalt ruumi,
- sõiduteed ületades tuleb enne veenduda, et autojuht on last märganud ja peatub,
- pimedal ajal ja halva nähtavuse korral peavad tuled põlema ning laps peab olema teistele liiklejatele nähtav,
- kiiver peab olema peas igal sõidul, ka lühikesel ja tuttavatel teekonnal.

Samuti palume regulaarselt kontrollida lapse kasutatava elektritõukeratta tehnilist seisukorda:

- kas pidurid töötavad korralikult,
- kas rehvid on terved ja piisava rõhuga,

- kas juhtraud ja muud kinnitused on kindlalt paigas,
- kas esi- ja tagatuli ning helkurid on töökorras,
- kas kiirusepiiraja on olemas, õigesti seadistatud ja töökorras,
- kas sõidukit ei ole kiiremaks või võimsamaks muudetud,
 - kas sõidukil ei ole nähtavaid kahjustusi,
 - kas aku ja laadija on terved ning laadimine toimub ohutult.

Soovitame koolitee koos lapsega läbi sõita või kõndida ning arutada, millised kohad nõuavad erilist tähelepanu. Leppige kokku ka selged pere reeglid: kus ja millise kiirusega laps sõidab, millal tuleb tõukerattalt maha tulla ning millistes tingimustes jäetakse sõiduk koju. Lapse liikluskäitumist kujundab kõige rohkem täiskasvanu eeskuju. Turvaline koolitee algab kodus – vestlusest, korras ja nõuetele vastavast sõiduvahendist ning kokkulepetest, millest peetakse kinni iga päev.

Soovime kõigile turvalist ja rõõmsat kooliaasta algust! •

POLITSEI

porikuu FESTIVAL 2026
31. OKTOOBER - 01. NOVEMBER

Registreeri töötubadesse

AVASÜNDMUS
PADISE KASTELLI SISEHOOVIS
3. OKTOOBER 2026

Avatud on Padise Põhikool ja Padise Lastekod

12.00–16.00 PORIKUU LAAT

13.00 Tervislike küpsetiste töötuba 55+ (II grupp)

14.00 PORIKUU FESTIVALI AVAMINE

14.15 Kalavarude kaitse ja selle vajalikkus

15.00 Qigong-võimlemine

15.00 Sportlikud tegevused lastele ja noortele

15.00 Naiskodukaitse tegevuse tutvustus

15.30 Padise Jahimeeste Seltsi tegevuse tutvustus

16.00 Tervislike küpsetiste töötuba 55+ (II grupp)

16.00 „Looke-Eesti parim purk“ võitja väljakuulutamine

17.00 Porikuu supp ja tervislikud küpsetised

17.00 ANSAMBLI „VÄLIHARF“ KONTSERT

18.00–19.50 LATERNAMATK PADISEL (Pilet: laternamatkad.ee)

19.30–20.00 Soojade jookide koolitus 55+

20.00 TAURI VAHESAARE SLACKLINE'I-TULESHOV

20.30 STAND-UP-KOMÖÖDIA „LIGIPÄÄSETAV“

21.30 PORIKUU DISKO (alates 23.00 piletitga)

MATKAFÜ
Laternamatkad

porikuu FESTIVAL 2026
31. OKTOOBER - 01. NOVEMBER

Registreeri rännakule

LÕPUSÜNDMUS
RIISIPERE KULTUURIKESKUSES
31. OKTOOBER 2026

12–15 PORIKUU SÜGISLAAT

12.00 Talisuplushooaja avamine Nissi tiigi juures

14.00 Nissi Trollide noorteorkestri kontsert-näidend „Ma tahtsin nii harjutada, aga...“

15.00 Ajaloolise tantsu töötuba Kristine Esko juhendamisel

15.00 Noorte kirjanike Evelin Alliksaare ja Silja Kerge raamatuesitlus Riisipere raamatukogus

16.00–20.00 on avatud Noortekeskus vaba tegevusega

16.00 Halloweeni teemaline meisterdamine

18.00 Öduka vaatamine noortele

16.30 Hingedepäeva rännak Riisipere kalmistul (registreeri).

18.00 HEDVIG HANSONI TRIO „Kõik muutub laulaks“

KIRIKUKONTSERT Nissi Maarja kirikus (vabatahtlik annetust).

Hoov puhtaks! Tee vana autoga lõpparve ja register korda

19. oktoobril algab üle-eestiline romusõidukite kogumiskampaania, mille käigus viiakse seisma jäänud romusõidukid tasuta ära. Kui sinu või su lähedaste hoovis on aastaid seisnud auto, millega keegi enam sõitma ei hakka, siis on nüüd hea võimalus sellest vabaneda.

Vanad autod kipuvad hoovinurka aastateks seisma jääma. Alguses ikka mõeldakse, et ehk läheb seda veel kunagi vaja ning selle saab veel korda teha. Aastate möödudes kasvab auto rohtu, rehvid vajuvad maasse ning sõidukist saab romu, mille äraviimine tundub järjest keerulisem.

Romukampaania on hea aeg, et lõpuks tegutseda. Võta jäätmekäitlejaga ühendust ja anna oma romu mugavalt ära! Kampaania käigus äraveetavate romusõidukite eest raha ei maksta, kuid käitleja korraldab ise sõiduki transpordi. Jäätmekäitlejale saab üle anda ka osaliselt lammutatud sõidukeid. Viimane aeg oma romust vabaneda on ka seetõttu,

et alates 2027. aastast laieneb mootorsõidukimaks sõidukitele, mis on üle kahe aasta olnud kindlustuse ja ülevaatuseta. Lisaks tasub sel aastal kustutada liiklusregistrist sõiduk, mis on hävinud või kadunud, sest kuni 2026. aasta lõpuni saab neid ilma lammutustöendita kustutada 15 eurose lõivuga, järgmisel aastal tõuseb lõiv 800 eurole.

Seega, kui sõiduk on alles, anna see jäätmekäitlejale ja saad lammutustöendi. Lammutustöendiga sõiduki liiklusregistrist kustutamiseks lõivu ei kaasne. Kui sõidukit enam olemas ei ole, tee korda liiklusregistri andmed, et vältida uuel aastal kohustusi.

Enda sõidukile äraveo tellimine

Kui romusõiduki äraveo tellib selle omanik, siis tuleb tal esitada jäätmekäitlejale kehtiv registreerimistunnistus. Kui sõiduki dokumendid on kaduma läinud, saab ühendust võtta transpordiametiga. Kampaania ajal väljastatakse omanikule vajalikud dokumendid tasuta.

Kui hoovis on võõras romu

Kui kinnistul seisab vana sõiduk,

Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu avalikust väljapanekust teavitamine

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teatab, et Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu põhi-lahendus on valmis ning liigub tulenevalt 13.06.2026 jõustunud planeerimisseaduse muudatusele avalikule väljapanekule. Ajavahemikus 14.09.–14.10.2026 on kõigil huvilistel on võimalik materjalidega tutvuda.

Planeeringu materjalid sh kooskõlastused ja arvamused on alates 14.09.2026 kättesaadavad planeeringu veebilehel: riigiplaneering.ee/maakonnaplaneeringud/harju-maakonna-maavarade-teemaplaneering ja paberkandjal ministeeriumide ühishoones (Suur-Ameerika 1, Tallinn) asutuse tööaegadel. Arvamusi ja ettepanekuid oodatakse kuni 14.10.2026 aadressile Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn või e-postile info@mkm.ee.

Teemaplaneeringuga täpsustatakse kehtivat Harju maakonnaplaneeringut kogu maakonna ulatuses, hõlmates kõiki 16 kohalikku omavalitsust: Keila, Loksas, Maardu ja ČTallinna linnu ning Anija, Harku, Jõelähtme, Kiili, Kose,

Kuusalu, Lääne-Harju, Rae, Raasiku, Saku, Saue ja Viimsi valdu.

Planeeringu peamine eesmärk oli koostöös kohalike omavalitsustega kaardistada ning kokku leppida alade ehitusmaavarade uurimiseks ja kaevandamiseks, tagades sellega riigi varustuskindluse aastani 2050. Planeering seab selged tingimused ka kaevandamisega seotud tegevuste negatiivsete mõjude leevendamiseks ja karjäärade edasiseks korraldamiseks. Teemaplaneeringu koostamisega samaaegselt viidi läbi keskkonnamõjude strateegiline hindamine (KSH) ja asjakohaste mõjude hindamine, mille tulemusi planeeringus arvesse võeti.

KSH kohaselt ei kaasne planeeringu elluviimisega olulisi negatiivseid mõjusid. Koostöös kohalike omavalitsustega ja riigiasutustega on planeeringus täpsustatud alade kasutusele võtmise tingimusi.

Avalike arutelude toimumisest teavitatakse pärast avaliku väljapaneku lõppemist.

mille omanik on teadmata, kontrolli kõigepealt transpordiameti taustakontrollist, kas sõiduk on veel liiklusregistris. Kontrollimiseks piisab registreerimisnumbrist või VIN-koodist. Kui sõiduk on liiklusregistrist juba kustutatud, saab selle ära anda inimene, kelle valduses auto on, või selle kinnistu omanik, kus auto seisab. Endise omaniku luba ega auto dokumente sellisel juhul vaja ei ole.

Aita võimalusel lähedasi

Eakamale inimesele võib romu äraveo korraldamine või omaniku väljaselgitamine tunduda keeruline. Kampaania ajal tasub küsida ka oma lähedastelt, kas nende hoovis, talus, garaaži taga või põllu servas seisab mõni vana auto, millest nad ei ole ise suutnud vabaneda. Paku võimalusel abi – kontrollige koos sõiduki andmeid ning

võtke ühendust kampaanias osaleva jäätme-
käitlejaga.

Miks ei tasu romu seisma jätta?

Romusõiduk on ohtlik jääde. Vanast autost võivad lekkida õlid, kütus ja muud ohtlikud vedelikud, mis võivad sattuda pinnasesse ja põhjavette. Sõiduki nõuetekohase käitlemise korral saab selle osasid korduskasutada ning metallid ja muud materjalid ringlusse suunata.

Romusõiduki tasuta äraveo saab tellida alates 19. oktoobrist kuni 8. novembrini. Veo tellimiseks võta ühendust ühega neist jäätmekäitlejatest:

- Eesti Autolammutuste Liit – info@elv.ee, 5787 7233,
- Kuusakoski – firma@kuusakoski.ee, 13 660,

- Metruna – kopli@metruna.ee, 1817.

Veendu, et romule järele tulevale puksiirile oleks tagatud vaba ligipääs ja ohutu teenindusruum.

Täpsem info tingimuste ja taotluste esitamise kohta: www.kliimaministeerium.ee/romusoidukid.

Romukampaania toimub kliimaministeeriumi, keskkonnaameti, transpordiameti, Eesti Autolammutuste Liidu, Kuusakoski AS ja Metruna OÜ koostöös. Kampaania toimub sel aastal seitsmendat korda ning viimast korda kliimaministeeriumi eestvedamisel. Varasemate kampaaniate tulemusel on jäätmekäitlejatele üle antud kokku 1775 romusõidukit. •

PIRET OTSASON

kliimaministeeriumi tootjavastutuse ja ohtlike jäätmete valdkonna juht

Sügis paneb kodu ja muutuvaks ilmaks valmisoleku proovile

ILM | POLE MUUTUB? HULLU!

Kliimamuutused ei tähenda meie piirkonna jaoks midagi võõrast või dramaatilist, vaid väga konkreetselt seda, et ilm võib olla heitlikum.

Tugeva vihmaga sajab lühikese aja jooksul maha ootamatult palju vett, tormid võib põhjustada elektrikatkestusi ning temperatuur võib sügise lõpus ning talvel kiiresti pluss- ja miinuskraadide vahel kõikuda.

Kõige mõistlikum on sellisteks olukordadeks valmistuda enne, kui need käes on. Seega on just praegu hea aeg vaadata üle mõned lihtsad asjad, mis aitavad vältida ebameeldivaid üllatusi ka siis, kui ilm ootamatult ja kiiresti muutub.

Vaata üle, kuhu vihmavesi läheb

Sügisvihmade ajal saab kiiresti selgeks, kas maja ümbruse sademevee ärajuhtimise lahendused ka päriselt töötavad või mitte.

Tasub kontrollida, kas vihmaveerennid ja äravoolud on lehtedest puhtad, kas vesi liigub majast eemale ning kas kraavid ja

sadeveekaevud on ummistustest vabad. Kui vesi kipub pärast suuremat vihma kogunema maja seina äärde, keldriakna juurde või ühte kindlasse kohta hoovis, tasub probleemiga tegeleda enne, kui järgmine tugevam sadu tekitab väiksemat sorti üleujutuse.

Kortermajades tasub seda teemat kindlasti arutada ühistu juhutusega. Mõnikord piisab väga lihtsast hooldusest, et vältida palju kallimat veekahju.

Sügistormideks valmistumine algab juba maheda suvetuule käes

Sügistorm võib kaasa tuua suuri langenud oksid, teele paiskunud esemeid ja paraku ka elektrikatkestusi.

Kui on oodata tugevamat tormi, siis tuleks õuest ära panna või kinnitada kõik kergemad esemed – aiapäiksel, batuudid, prügikastid ja muu, mille tuul võib liikuma panna. Samuti tasub vaadata, kas maja või elektriliinide läheduses on murdumisohtu puid või oksid.

Selleks, et olla kodus sügistormideks valmis, ei ole vaja teha midagi keerulist. Oluline on, et olemas oleks töötav taskulamp, laetud akupank ning vähemalt mõne päeva jagu esmavajalikku. Pere võiks teada ka seda, kust saada infot siis, kui kodune internet või elekter ei tööta.

Kõik peaks suutma vastata jaatavalt lihtsale küsimusele: kas me saame ise oma kodus vähemalt ühe ööpäeva elektrita hakkama?

Esimene külm võib tulla ootamatult
Sügise lõpus hakkab temperatuur sageda-

mini nulli ümber kõikumama. See tähendab, et päeval märg tee või kõnnitee võib öösel jääda.

Just selline ilm võib olla petlikum kui korralik pakane. Hommikul võib majaesine, trepp või koolitee olla libe ka siis, kui eelmisel öötl oli veel mitu kraadi sooja.

Tasub vaadata üle, kas maja sissepääsud, trepid ja käiguteed on korras ning kas vajadusel on olemas vahendid libeduse tõrjumiseks. Samuti tuleb arvestada, et märg lumi võib koormata puid ja oksid ning põhjustada elektrikatkestusi.

Pimedal ajal tasub mõelda ka energiakulule

Sügisel lähevad päevad kiiresti lühemaks ja elektrivalgust kasutatakse rohkem. Seega on paras aeg üle vaadata üle, kas valgustus töötab mõistlikult. Näiteks trepikodades, koridorides ja õuealadel võivad liikumis- või hämarusandurid aidata elektrikulu vähendada.

Suuremate hoonete puhul tasub jälgida ka kütte- ja ventilatsioonisüsteemide seadistust. Sageli ei nõua energiasääst kohe suurt investeeringut, vaid esmalt lihtsalt olemasolevate süsteemide õigesti kasutamist.

Juba natuke ettevalmistust võib aidata vältida suuri probleeme

Muutuv ilm tähendab, et sügisesed vihm, tuul ja esimesed külmad võivad olla senisest heitlikumad ja tugevamad. Seetõttu tasubki üle vaadata:

- kas vihmavesi pääseb majast eemale,

FOTO: PIXABAY

Lodijärve kooli koolipere kasvas taas

Lodijärve koolis alustas sel sügisel 28 esimese klassi õpilast ning nendega koos ka kuus uut õpetajat, kelle jaoks on samuti kõik uus septembrikuus.

Selleks, et nendega veidi paremini tutvavaks saada, uurisime neilt, kuidas nad Lodijärve kooli tööle jõudsid.

Õp. Taimi (1. klassi klassiõpetaja): Tulin Lodijärvele, sest tundsin, et on aeg areneda, võtta vastu uusi väljakutseid ja õppida midagi uut. Lodijärve kool jõudis minuni kuidagi väga õigel ajal – siin kõnetasid mind inimesed, kooli väärtused ja mõte, et iga laps on oluline. Oma sõpradele ütlen alati, et 18 aastat olen 10 piires arvutanud, aeg edasi areneda, proovime nüüd 20!

Õp. Maria Ursula (4. klassi klassijuhataja ning eesti keele ja kirjanduse õpetaja): Lodijärve kooli töökuulutus tekitas kohe huvi. Teadsin seda nime „Tasuja“ raamatust ning rõõm oli näha, et kool asubki Kloogal. Kui teist korda kuulutuse otsa sattusin, otsustasin huvile järgneda ja tööle kandideerida. Tuleb välja, et sattusin imelisse koolikeskkonda ja -pererkonda.

Õp. Monika (inglise keele õpetaja): Soovisin tulla Lodijärve kooli tööle, kuna olin selle kohta palju head kuulnud ja see asub kodule toredasti lähedal.

Õp. Helena (matemaatika õpetaja): Kevadel tutvusin mitme väiksema Harjumaa

Lodijärve kooli uued õpetajad

FOTO: KERTTU LOHU

kooliga. Nende hulgas oli ka Lodijärve kool. Lõpliku otsuse tegemisel mõtlesin läbi, mis mulle meie esimesest kohtumisest silma, kõrva ja südamesse oli jäänud. Lodijärve koolis olid selleks kaunis männimetsa ümbrus, kriuksuv koolipõrand ja kokkuhoidev koolipere oma toetava suhtumisega õppimisse ja õpetamisse. Nii otsustasingi tulla tööle just sellesse kooli.

Õp. Anna (vene keele õpetaja): Mind võlus just kooli loodusekeskus, miniatuur-

sus ja atmosfäär. Teadsin, et kool otsib õpetajat ja siis hakkasin ennast vaikselt selles miljöös, mis linnainimese jaoks võib olla päris eksootiline, ette kujutama.

Õp. Egle (loodusainete õpetaja): Minuga oli lugu hoopis niipidi, et Lodijärve kooli leidis mind, mitte mina seda. Olen selle üle rõõmus!

Lodijärve kooliperel on väga hea meel, et nad meid leidsid ning meie aina kasvavasse peresse kuuluvad. •

Ekspert selgitab: mida tähendab vanavanemale lapselapse eestkostjaks saamine?

Sotsiaalkindlustusameti asendushoolduse talituse juht **Kaja Rattas** selgitab, mida lapselapse eestkostjaks saamine vanavanemale tähendab ning millistele toetustele ja tugiteenustele tal õigus on.

Kuidas võib saada vanavanemast lapselapse eestkostja?

Võib juhtuda, et vanaema või vanaisa hakkab ühel hetkel oma lapselast igapäevaselt kasvatama, sest lapse vanemad ei saa või ei suuda tema eest hoolitseda. Näiteks võib laps juba elada vanaema juures, vanaema viib teda kooli ja arsti juurde ning hoolitseb tema igapäevaste vajaduste eest. See aga ei tähenda veel, et vanaema võib lapse nimel kõiki vajalikke otsuseid teha.

Kui laps vajab eestkostjat, määrab eestkostja kohus. Eestkostjat võib vaja minna näiteks siis, kui lapse vanemad on surnud,

raskelt haiged, kadunud, omavahel või lapse suhtes vägivaldsed või ei suuda sõltuvuse või muude tõsiste probleemide tõttu lapse eest hoolitseda.

Kohtusse võib avalduse esitada vanavanem ise või omavalitsus. Kohus otsustab, kes sobib lapse eest hoolitsema. Arvesse võetakse muu hulgas seda, milline on inimese suhe lapsega ja kas tal on võimalik lapse eest hoolitseda. Eestkostjaks võib saada vanaema, vanaisa või mõni teine lapsele lähedane inimene.

Kui kohus määrab vanavanema lapse eestkostjaks, saab ta õiguse lapse nimel vajalikke otsuseid teha ja teda näiteks ametiasutustes esindada. Eestkostjal võib olla õigus ka toetustele ja tugiteenustele.

Eestkoste ei ole sama mis lapsendamine. Laps jääb endiselt oma vanemate lapseks ning vanematel säilib üldjuhul kohustus teda ülal pidada. Eestkostja õigused

ja kohustused määrab kohus ning need on kirjas kohtumääruses.

Millistele toetustele ja hüvitistele on lapse eestkostjal õigus?

Eestkostja saab taotleda sotsiaalkindlustusametist perehüvitisi ning tal võib olla õigus samadele toetustele ja hüvitistele, mida saavad lapsevanemad, kui nende saamise tingimused on täidetud. Lisaks võib eestkostja saada **eestkostetava lapse toetust**, mida tavalisele lapsevanemale ei maksta.

Eestkostjal võib olla õigus järgmistele toetustele ja hüvitistele:

- **sünnitoetus**, kui lapsevanem ei ole seda saanud ja lapse sünnist ei ole möödunud rohkem kui kuus kuud,
- **lapsetoetus**,
- **lasterikka pere toetus**, kui eestkostja peres kasvab kolm või enam last,

algus lk 9

- kas rennid, kraavid ja äravoolud on puhtad,
- kas õues on midagi, mille tugev tuul võiks minema viia,
- kas kodus on taskulamp ja laetud aku-pank,
- kas pere teab, mida pikema elektrikatkestuse korral teha,

- kas maja sissepääsud ja käiguteed on esimeseks jäiteks valmis,
- kas valgustust ja kütet kasutatakse võimalikult mõistlikult.

Need on lihtsad asjad, aga just väikeste probleemide ennetamine aitab vältida suu-remaid kulusid ja ebamugavusi.

Kliimamuutused tähendavad, et paraku on Eesti ilm aina heitlikum ja raskemini ennustatav. Kuid kõiki riske saab ettevalmistustega oluliselt maandada. Seetõttu ongi meie valla hoiak: „Ilm muutub? Pole hullu!” •

LÄÄNE-HARJU VALD

algus lk 10

- **üksikvanema lapse toetus**, kui lapsel puudub rahvastikuregistris seos teise vanemaga või teine vanem on tagaotsitav,
- **eestkostetava lapse toetus**,
- **toitjakaotustoetus**, mis on alates 1. oktoobrist 2026 vanema kaotanud lapsele makstav peretoetus ja asendab toitjakaotuspensioni,
- **isa vanemahüvitis**, kui seda ei ole juba täies ulatuses kasutatud,
- **jagatav vanemahüvitis**, kui vanemad ei ole seda juba täies ulatuses kasutanud,
- **lapsepuhkuse päevad** töötavale eestkostjale, kui vanem ei ole neid juba kasutanud,
- **kogumispensioni täiendavad sisse-maksed** teise pensionisambasse alla kolmeaastase lapse puhul, kui saaja on teise pensionisambaga liitunud,
- **elatisabi**, kui elatise väljamõistmiseks on käimas kohtumenetlus ning väljastatud on makseettepaneku määrus või hagi tagamise määrus.

Mis saab toetustest siis, kui laps saab 18aastaseks?

Kui noor saab 18aastaseks ja hakkab iseseisvalt elama, võib ta taotleda peretoetusi enda nimele. Kui ta jätkab õpinguid ja ei ole veel keskkharidust omandanud, makstakse peretoetusi kuni selle õppeaasta lõpuni, mil ta saab 19aastaseks. Kui noor 19aastaseks saades enam ei õpi, lõpeb ka õigus peretoetustele.

Millistele toetustele on eestkostjal õigus, kui tema hoole all kasvaval lapsel on puue?

Puudega lapse sotsiaaltoetust makstakse kuni 16aastase lapse eest, kellel on tuvastatud keskmine, raske või sügav puue. Kui lapsel on väga harva esinev haigus, kuid puuet ei ole tuvastatud, võib tal olla õigus harvikaigusega lapse toetusele.

Alates 16. eluaastast makstakse tuvastatud puude korral puudega tööealise inimese sotsiaaltoetust. Toetuste suurused sõltuvad puude raskusastmest ja on leitavad:

- Puudega lapse toetus,
- Puudega tööealise inimese toetus.

Millist abi ja tuge saab eestkostja lisaks rahalistele toetustele?

Lisaks rahalisele toele saavad eestkostjad kasutada mitmesuguseid riigi rahastatud tugiteenuseid, mida korraldab sotsiaalkindlustusamet ja osutavad ameti lepingupartnerid.

Eestkosteperedele pakutakse kohane-mis- ja peretuge, psühholoogilist nõustamist, pereteraapiat ja kogemusnõustamist. Samuti saab osaleda tugigruppides ja rühmanõustamistel. Tugiteenuste saamiseks võib pöörduda sotsiaalkindlustusameti või teenuseosutaja poole. Peretoe saamiseks tuleb pöörduda omavalitsuse lastekaitsetöötaja poole.

Millist abi saab eestkostja veel omavalitsusest?

Omavalitsuse sotsiaaltöötaja või laste heaolu spetsialist annab nõu, milliseid toetusi, teenuseid ja muud abi on võimalik saada. Toetused ja teenused võivad omavalitsuseti erineda, seega tasub uurida, milliseid võimalusi sinu elukohas pakutakse. Abi võib vaja minna näiteks lapse hariduse, tervise, huvitegevuse, pere majandusliku olukorra või igapäevase toimetuleku korral. Kui tekivad raskused, tasub abi küsida võimalikult vara.

Kas vanavanem saab abi ka siis, kui laps juba elab tema juures, kuid kohus ei ole teda veel eestkostjaks määranud?

Jah, kui laps elab juba vanavanema juures, kuid eestkoste ei ole veel ametlikult vormistatud, saab abi küsida oma omavalitsusest. Omavalitsus hindab pere ja lapse vajadusi ning aitab leida sobivaid teenuseid ja toetusi. Eestkostjale mõeldud tugiteenuseid saab kasutada pärast seda, kui kohus on eestkostja määranud. Abi tasub küsida võimalikult vara, et pere ei jääks keerulises olukorras üksi.

Milliste probleemidega puutuvad sugulased, kes võtavad lapse enda hoolde, kõige sagedamini kokku?

Võib juhtuda, et eestkostja ei saa kõigist talle mõeldud toetustest ja teenustest kohe teada. Seetõttu saadab sotsiaalkindlustusamet uutele eestkostjatele teenuseid tutvustavaid kirju, et nad oleksid olemasolevatest

võimalustest teadlikud ega jääks infosulgu. Vajaduse korral võtame eestkostjatega ka telefoni teel ühendust, et uurida, kuidas neil läheb ja kas nad vajavad abi.

Vanavanematest eestkostjad võivad al-guses mõelda, et see on ju minu lapselaps – mis siin ikka rasket olla saab. Mõnel juhul lähebki kohanemine sujuvalt. Samas võib laps olla kogenud raskeid sündmusi ning ka eestkostja peab kohanema uue ja keerulise rolliga.

Mõnikord ilmnevad raskused alles mõne aja pärast. Näiteks on vanavanemad kirjeldanud olukordi, kus laps hakkab ootamatult üksi paugutama, karjuma või ei tule pärast kooli koju. Sellises olukorras võib eestkostjale tunduda, et lapse käitumine ei ole vastuvõetav, kuid sageli on selle taga lapse läbielatud trauma ja kohanemisraskused.

Eestkostjatel võib olla keeruline tunnistada, et nad vajavad abi või ei tule olukorraga iseseisvalt toime. Kui esimeses telefonikõnes öeldakse sageli, et kõik on hästi, siis mõne kuu pärast võidakse siiski ühendust võtta ja öelda: „Teate, tegelikult ei ole kõik korras ja ma vajan abi.“

Oluline on teada, et abi on olemas ja seda tasub küsida, kui tekib tunne, et üksi on raske toime tulla. Esimene kontakt võiks olla lapse elukohajärgne lastekaitsetöötaja. Ta aitab hinnata pere vajadusi ning leida sobivaid teenuseid. Sotsiaalkindlustusametist saab küsida nõu toetuste ja tugiteenuste kohta.

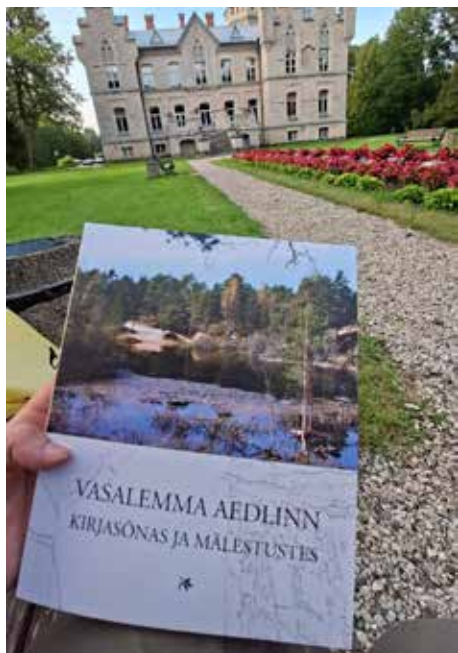
Kui palju lapsi Eestis kasvab praegu vanaema, vanaisa või teiste sugulaste eestkoste all?

Eestkostel oli 30. juuni 2026. aasta seisuga 1065 last. 2025. aastal oli see arv 1079 ja 2024. aastal 1020. Seega on eestkostel olevate laste arv viimastel aastatel püsinud üsna stabiilsena.

Need arvud kajastavad kõiki eestkostel olevaid lapsi ega näita eraldi, kui paljud neist kasvavad vanaema, vanaisa või mõne muu sugulase eestkoste all.

Kui sul on küsimusi toetuste, hüvitiste või tugiteenuste kohta, võta ühendust sotsiaalkindlustusameti infotelefonil 612 1360 (tööpäeviti kell 9–17) või e-posti teel info@ sotsiaalkindlustusamet.ee

Lisalugemist: eestkostja teejuht •

100 huvitavat teksti ja rohesti fotosid

FOTO: EVE PÄRNA

Vasalemma Aedlinna Selts sai 100aastaseks

Meeleolukas sünnipäevapidu toimus Vasalemma mõisakoolis 15. augustil 2026, kus seltsi liikmed ja arvukad sõbrad kuulasid esmalt seltsijuhi Marju Algvere lühikest sõnavõttu Vasalemma Aedlinna Seltsi olevikust ja toredast sünnipäevakingist – paar päeva varem Tallinna Raamatutrükikojast kätte saadud raamatust „Vasalemma aedlinn kirjasõnas ja mälestustes“.

Seejärel tegi Mart Mets põhjaliku ülevaate seltsi minevikust, meenutades ka sündmusi, mis leidsid aset samal ajal mujal maailmas. Pärast suulisi ja muusikalisi ettekandeid pakuti maitsvaid suupisteid ja sünnipäevakooki ning

läkski lahti tantsuks (mängis bänd „Jane ja Rene“).

1926. a registreeritud ja kuni 1941. aastani Vasalemma aedlinna elu ja olu kujundanud selts ärkas taas ellu Eesti iseseisvuse taastamise järel. Kõigest sellest ja paljust muust saate lugeda raamatust „Vasalemma aedlinn kirjasõnas ja mälestustes“ Lääne-Harju valla raamatukogudes. Sularaha eest on raamat müügil ka Vasalemma raamatukogus.

Ostmiseks kanda maksumus 25 eurot Vasalemma Aedlinna Seltsi a/a LHV pangas: EE807700771000806928 märgusõnaga „Raamat“. Kättesaamiseks helistage telefonil 558 1954. •

MARJU ALGVERE

Vabaühendustel on võimalik esitada 2027. aasta mittetulundustegevuse edendamiseks taotlusi kuni 2. jaanuarini 2027

Tegevustoetuse andmise eesmärk on toetada tegevusi, mis mitmekesistavad ja edendavad kohaliku omavalitsuse kaudu valla arengut ja parendavad valla elanike heaolu ning on kooskõlas Lääne-Harju valla arengukavas seatud prioriteetidega. Toetust saavad taotleda mittetulundusühingud, sihtasutused või seltsingud, kelle taotletav tegevus peab toimuma valla ning elanike avalikes huvides.

Toetuse saamise kriteeriumiteks on tegevuse vastavus valla arengukavale, tegevuse mõjus, elanikkonna kaasatus ja kasusaajate arv, kohaliku kultuuripärandi edendamine, kogukondlike algatuste elluviimine, traditsioonide edendamine, samuti abiprogrammidesse või muudesse toetusfondidesse esitatavate mittetulundusliku tegevuse projektide kaasfinantseerimine.

Investeeringu toetuse ülempiir kalendriaastas on 2000 eurot taotluse kohta, millest vähemalt 10% peab toetuse saaja katma oma- või kaasfinantseeringu arvelt. Kogudusi toetatakse kuni 3000 euroga ja päästeasutuse tegevusi kuni 5000 euroga.

Erandjuhtumil, kui taotleja on saanud abiprogrammidest või muudest toetusfondidest oma projekti või tegevuse osas positiivse rahastamisotsuse ja toetus makstakse välja pärast projekti või tegevuse elluviimist, võib toetuse määr olla suurem nimetatud piirmääradest.

Kogu taotluste menetlemine käib elektroonilises iseteeninduskeskkonnas Spoku, 2026. aasta aruannete esitamise tähtaeg on üldjuhul novembrikuu keskpaik (samuti Spokus).

Tutvu toetuse tingimustega: **Lääne-Harju valla mittetulundustegevuse toetamise kord**
Taotluse koostamine ja aruande esitamine **Lääne-Harju valla iseteeninduskeskkonnas Spoku**.
Täiendava info saamiseks pöörduge arendusnõunik Lisett Liiva poole telefonil +372 5750 1486 või lisett.liiv@laaneharju.ee.

Lääne-Harju valla jäätmekava 2027–2031

Lääne-Harju Vallavalitsus teatab, et „Lääne-Harju valla jäätmekava 2027–2031“ eelnõuga on võimalik tutvuda 07.10-23.10.2026 Lääne-Harju valla veebilehel www.laaneharju.ee ning Lääne-Harju vallamajas (Rae tn 38, Paldiski) vallavalitsuse tööaegadel.

Ettepanekuid ja vastuväiteid jäätmekava eelnõu kohta saab esitada kirjalikult e-kirjaga aadressil info@laaneharju.ee või Rae tn 38, Paldiski, Lääne-Harju vald.

Jäätmekava eelnõu avalik arutelu toimub 29.10.2026 kell 18.00 Lääne-Harju vallamajas (Rae tn 38, Paldiski).

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju Vallavalitsus on tunnistanud osaliselt kehtetuks 04.08.2026 korraldusega nr 463 Tuulna külas Raudkotkas maaüksuse detailplaneeringu Raudkotka tee 4 katastriüksuse osas.

Raudkotka tee 4 katastriüksus asub Keila Vallavolikogu 25.09.2003 otsusega nr 104/0903 kehtestatud Tuulna küla Raudkotkas maaüksuse detailplaneeringu alal. Detailplaneering on ellu viidud. Raudkotka tee 4 kinnistu on kaasomandis. Kinnistu kaasomanikud ei kasuta kinnistul paiknevat kolme boksiga hoonet äritegevuseks vaid ridaelamuna. Omanike soov on muuta katastriüksuse kasutusotstarve elamumaaks ja kinnisasjale rajatud hoone ridaelamuks ning lõpetada kaasomand.

Detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamisel puuduvad kultuurilised, sotsiaalsed ja mõjud looduskeskkonnale. Majanduslikud mõjud on kaasomanikel kaasomandi lõpetamise toimingutestest.

Kersalu külas Metsatiigi tee detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 11.08.2026 korraldusega nr 470 detailplaneeringu Kersalu külas Metsatiigi tee 2

(tunnus: 29501:009:0062), Kleemeti mets 2 (tunnus: 29501:009:0018), Metsatiigi tee 10 (tunnus: 29501:009:0232), Aida põik 12 (tunnus: 29501:002:0006), Aida põik 14 (tunnus: 29501:002:0008), Hahkkarustlase (tunnus: 29501:001:0661) katastriüksustel ning lähialal, nimetusega „Metsatiigi tee detailplaneering“.

Planeeringuala põhjaosa paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel tiheasustusalal, elamuehituse juhtotstarbega alal. Planeeringuala lõunapoolne osa, Metsatiigi tee 10 katastriüksus kogu ulatuses ning Metsatiigi tee 2 osaliselt, asub haja-asustusalal rohevõrgustiku tugialal. Planeeringuala piirneb Aida põik 10 (tunnus 29501:002:0007); Aida põik 16 (tunnus 29501:002:0009); Aida põik 18 (tunnus 29501:002:0011); Aida põik 20 (tunnus 29501:002:0091); Aida tee 1 // Aida tee (tunnus 29501:002:0095); Metsatiigi tee 1 // Kraavi (tunnus 29501:009:0013); Kleemeti mets 2 (tunnus 29501:009:0018); Tooma mets 3 (tunnus 29501:009:0231); Metsatiigi tee 6 (tunnus 29501:009:0280); Metsatiigi tee 4 (tunnus 29501:009:0290); Reinumetsa (tunnus 29501:009:0361); Tooma karjamaa (tunnus 29501:009:0362); Aida põik 6 (tunnus 43101:001:1750); Aida põik 4 (tunnus

43101:001:1751) katastriüksustega. Planeeringuala suurus on u 3,5 ha.

Metsatiigi tee 2 katastriüksusele kavandatakse neli uut elamumaa krunti ning suurendatakse selle arvelt kahte Aida suvilaühistu krunti. Metsatiigi tee 2 lõunapoolne osa, mis asub rohevõrgustiku tugialal, jääb eraldiseisva sihtotstarbega ja ehitusõigusega maaüksuseks. Metsatiigi tee 10 asuvad olemasolev majutuskompleks ja elukondlikud hooned, olemuslikult elamu või hoonestatud ala laiendamist ei kavandata.

Planeeringuga lahendatakse ligipääsuteed ja vajaminev tehnotaristu. Teemaa kavandatakse võimaluse korral terves ulatuses eraldiseisvale transpordimaa üksusele. Planeeringualale on tagatud ligipääs Aida tee L1 katastriüksusel asuvalt avalikult kasutatavalt teelt.

Vastavalt Keila valla üldplaneeringule peab tiheasustusaladele ehitamiseks ning hajaasustusaladele äri- ja ühiskondlike hoonete ehitamiseks koostama detailplaneeringu.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11–13, 17. Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub.

Varjumisoskus nagu esmaabi ABC – hoia see värskena, et suudaksid vajadusel päästa elu

Mis on ühist varjumisoskusele ja esmaabi ABC-l? Mõlema puhul kehtib sama – kui oskus on kord juba selgeks saanud, püsib see lihasmälus.

Mõlema puhul loodame, et seda ei lähe kunagi tarvis, kuid kui olukord oskuse kasutamist siiski nõuab, on aeg kallis, sekundid loevad elu. Seetõttu vajavadki mõlemad oskused aeg-ajalt lihvimist, meeldetuletamist ja harjutamist.

Eestis on sireenivõrgustiku testimisest saanud viimaste aastate jooksul rutiin. Kolmel korral aastas kõlavad sireenid üle kogu Eesti ning elanikkonnale saadetakse sõnumid ja äpiteavitused. Igale testile eelneb ulatuslikum teavituskampaania. Uuringud näitavad, et elanikud on ohuteavitusega üsna hästi kursis ning just sireenid on need, mis ohuteavitusele mõeldes meelde tulevad.

Mõnevõrra vähem mõeldakse aga sellele, kuidas toimida siis, kui sireen kõlab ajal, mil testi parasjagu ei toimu. Võib ju tunduda, et rutiinne test on midagi sellist,

millele ei pea enam kuigi palju tähelepanu pöörama. See tunne on aga petlik.

Nii, nagu vaatame üle koduse apteegikapi sisu ja tuletame meelde, kuidas peatada verejooksu, tuleb aeg-ajalt värskendada ka teadmisi sellest, kuidas käituda sireenide käivitumisel.

Pea meeles: kui sireenid käivituvad, on sellel helil vaid üks tähendus – varju kohe.

Kui asud hoones, kus on varjumiskoht, liigu kohe sinna. Varjumiskohad ja tulevikus ka varjendid on tähistatud sinise kolmnurgaga oranžil taustal. Kui varjumiskohta ei ole, varju lähimasse siseruumi võimalikult madalal korrusel.

Varjumisel pea meeles **kahe seina reeglit** – jälgi, et sinu ja õue vahele jääks vähemalt kaks tugevat seina. Hoia eemale suurtest klaaspindadest, udest ja akendest ning võimalusel eelista madalamaid hoonekorruiseid.

Kui oled õues, mine kiiresti lähimasse siseruumi. Kui see pole võimalik, heida maha ning kata pea ja kael käte või pehme esemega. Varjumiskohas püsi seni, kuni

saad ametlikest kanalitest teate, et oht on möödas.

Ka oma kodu ja töökoht tasub üle vaadata, et vajadusel teaksid kohe, kuhu varjuda. Uuri tööandjalt või korteriühistult, kas hoonel on olemas või koostamisel varjumisplaan. Varjumisest ja selle oskuse vajalikkusest tasub rääkida ka pere ja lähedastega.

Oktoober on elanikkonnakaitse kuu ning see on hea aeg varjumiskuse meelde tuletada ja läbi proovida. **14. oktoobril kell 15.00–15.10** testib päästeamet koos partneritega üleriigilist ohuteavitussüsteemi EE-ALARM ning suuremates asulates käivituvad sireenid.

Enne sireenide käivitamist saabub mobiiltelefonidesse SMS. Testist teavitavad ka Eesti äpp ja „Ole valmis!“ rakendus ning infot jagab ERR. Sel hetkel tasub läbi mängida või vähemalt mõelda, **kuhu ja kuidas varjuksid sina just selles kohas, kus testi ajal parasjagu viibid**. Nii hoolitsed selle eest, et varjumisoskus püsiks värskena ja teaksid, kuidas ohuolukorras tegutseda.

Loe lähemalt, kuidas varjuda: olevalmis.ee/varjumine. •

KOHTUMINE HELILOOJAGA

Tähistame rahvusvahelist muusikapäeva kontserdiga! Meil on külas helilooja Riine Pajusaar ning meie kooli õpilased esitavad terve õhtu jooksul tema loomingut.

Lavale astuvad laulu-, puhkpilli-, viiuli- ja klaveriõpilased.

Millal: Neljapäeval, 1. oktoobril kell 17:30

Kus: Paldiskis, Peetri 26 aulas

Sissepääs: Tasuta

Olete väga oodatud kontserdile ja kohtumisõhtule helilooja Riine Pajusaarega!

Naabrijutud Pädisel

Saue ★ Keila ★ Lääne-Harju

**30. oktoobril kella 19–21
PADISE RAHVAMAJAS**

Kolm naabrit. Harju Elu. Taavi Libe.
Ja publik, kellel on ka sõnaõigus.

Pilet 8 €

HARJU ELU

Peasponsor

Õritust toetab

Foto: TV3

Spordiklubi Shark kutsub ujumiskursusele 5.-9.aastaseid lapsi

Kolmapäev 7-9 aastased
Laupäev 5-7 aastased

Täpsem info:

Helista
56497716 Ülle

Kirjuta
spordikoolshark@gmail.com

Kursus oktoobrist 2026. kuni juuni 2027 Paldiski Spordihoone ujulas

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval ja suurtel kirikupühadel kl 13:

P, 11. oktoobril kl 13 – lõikustänapüha jumalateenistus;

P, 25. oktoobril kl 13 – jumalateenistus;

P, 8. novembril kl 13 – jumalateenistus, teenib õp Jane Vain;

P, 22. novembril kl 13 – igavikupühapäev, surnute mälestuspüha jumalateenistus. Olete oodatud mälestama oma lahkunuid.

Jumalateenistuste OTSEÜLEKANDED ja SALVESTUSED on leitavad FB/ristikirik ja koguduse kodulehel.

Väikelastega saab jumalateenistusest osa kiriku käärkambris olevas LASTETOAS.

Veel on võimalik liituda äsjaalanud

TÄISKAVANUTE LEERIKURSUSEGA.

Kohtumised toimuvad Harju-Ristil asuvas kogudusemajas.

Ristimine ja leeriõnnistamine pühapäeval, 13. detsembril.

Info ja registreerumine risti@eelk.ee või 5564 9256.

SÕBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas N 11-14 ja L 11-16

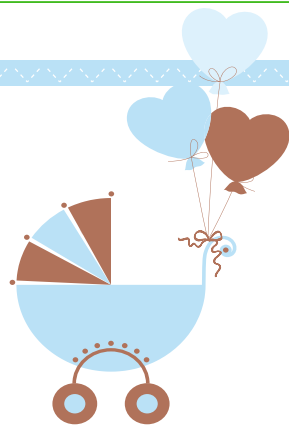
või kokkuleppel tel 5344 8571. Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 5564 9256, risti@eelk.ee

www.ristikirik.ee FB/ristikirik

Olete südamest oodatud!

Õnnitleme!

Meie valda sündisid

EMIL PALII
CARMO JÄRVSAAR
JEGOR KEKELEV
ESMEE AUSMEES
ELLIANA KARAVAJEVA
STANISLAV HMELJOV
LIISI KLIMSON
ROBIN EKKART
HANNA-LOORE SEPP
KARL AUGUST PALING

ERAKUULUTUSED

Prügikonteinerite rent (12–30 m³)
ja lammutustööd. Väljastame
jäätmekoostööd.
Tel 5557 0040, info@prugiveod.ee

Müüme sõelutud mulda 10 EUR/t
ja betoonkillustikku fr 16–32
hinnaga 8 EUR/t.
Tel 506 9602 info@prugiveod.ee

Teie elamul puudub KASUTUSTEATIS?

Ehitiste seadustamine

KÜSI PAKKUMIST!

Tel: 5699 3014
info@ehitusdokument.ee

Briketi, küttepuid müük.
Saetud ja lõhutud.
Transport tasuta.
54840636

kutte@vestgrupp.ee

Kui sina või su
lähedane vajab abi...

KODUHOOLDUS TEENUS EAKATELE

TEENUSED

Eakate
hooldusabi Kergemad
kodutööd
Tugi peale
haiglaravi Igapäevane
hooldustugi

Tel: +372 55660445
www.hooltera.ee

**24. oktoobril
täitub
Lääne-Harju
vallal
9. aastapäev**

Palju õnne!

Toimetaja: Katre Saar
Trükk ja kujundus:
Harjumaa Ühinenud
Meedia

Lääne-Harju valla lehekontaktadress:
katre.saar@laaneharju.ee
Reklaam ja kuulutused:
reklaam@laaneharju.ee

Tiraaž: 1000 eksemplari

instrumentarium

PRILLIRAAMID JA PÄIKESEPRILLID

KUNI **-70%**

Täpsed tingimused kauplusest.

Instrumentarium Keila Keskus

Harju 2, Keila, tel 5566 2814, keila@instru.ee

instru.ee

**PARIMAD
HINNAD**

TEINE VÕIMALUS

KASUTATUD KAUP
ITAALIAST, ŠVEITSIST, SOOMEST
JALANÕUD, RIIDED, KODUKAUP

RAE 7, PALDISKI

E-L 10-18

TEINE VÕIMALUS

KOGU PERE POOD